

Iz tega vseh dan, udi ob nedeljah in praznikih, jutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asistijskega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nekratkana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. — Lastnik koncesije lista: Edinosti. — Tisk: tiskarna Edinosti. — Naročnina: na mesec L 3.—, pol leta L 13.— in celo leto L 36.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Rešitev jadranskega vprašanja in Italija.

Ostra francoska obsodba dosedanje italijanske politike.

Iz krogov jugoslovenskega mirovnega odposlanstva smo prejeli:

Pariz, 23. decembra.

Vedno bolj se vidi, da je potovanje italijanskega ministra za zunanje stvari, Scialoja, na zadnjo konferenco v Londonu doneslo laški vladni razočaranje. V Rimu so mislili, da bo glavni namen te konference ta, da se nasproti vsaki nemški nevarnosti sklene defenzivna pogodba, v kateri naj bi Italija nadomestila Ameriko. Kakor je znano, so Francija, Anglija in Amerika neposredno pred podpisom nemške mirovne pogodbe, 27. junija l. 1919, sklenile pogodbo, s katero sta se zadnji dve državi zavezali braniti Francijo proti nepričakovanim nemškim napadom. Vse od odpora ameriškega senata ni ta pogodba do danes ratificirana; Nemci pa nastopajo vedno samozavestnejše in kljubujejo konferenci. Napram temu položaju so v Rimu upali, da jih bodo v Londonu proslili za pristop k novi defenzivni pogodbi. Ta pristop je hotela laška vlada, ravno tako kakor l. 1915., prav drago prodati. Prepričani so bili, da se jim sedaj posreči izsiliti ugodno rešitev jadranskega vprašanja. Nova londonska pogodba naj bi bila izpolnila prvo zahtevko Reke. Ali kupčija se ni posrečila. Italije ni nihče vabil na pristop, in ko je Scialoja vseeno želel razpravljati o jadranskem vprašanju, sta polkralca Lloyd George in Clemenceau — ameriškega zastopnika. Potem pa so Scialoji izročili neko spomenico o rešitvi jadranskega vprašanja, ki ga menda ni posebno zadovoljila, ker je takoj odgovoril. Pred odhodom pa so mu še rekli, da mora Nitti, če hoče priti v Pariz in razpravljati o tem vprašanju, predvsem izgnati D'Annunzija z Reke in potem prinesiti s seboj polnomoč, ki ga pooblašča za končno veljavno rešitev.

Posebno prvi pogoj podčrtavajo vsi francoski časopisi; celo znani italijanski »Temps« piše v svoji številki od 22. t. m.: G. D'Annunzijo je hotel rešiti jadransko vprašanje s tem, da je stvoril dejansko stanje. G. Nitti in G. Scialoja je hotela rešiti s stvaranjem pravnega stanja. Te dve rešitvi se vzajemno izključujeta. V interesu mira, ki je vsem potreben, v interesu Italije, ki nam je draga, je potrebno, da dejanje začne odstopati mesto pravici. Ali nista v ostalem v tem zmislu g. Lloyd George in Clemenceau govorila g. Scialoja?

Mnogo ostreje pišejo drugi listi. V Italiji so začeli umevati, da je treba D'Annunzija napraviti konec, in sodeč po zadnjih vesteh, se jim to po posrečilo.

Pribeževič, ki je jako dober osebni prijatelj sedanjega romunskega ministrskega predsednika.

Rešitev jadranskega vprašanja do Novega leta?

BELGRAD, 25. »Pravda« javlja iz Pariza: Jadranski problem je prišel zopet na dnevni red. Zavezniki žele, da ga čimprej rešijo in je sedaj več nego verjetno, da bo rešen do Novega leta. Nekateri naši krogi gledajo na položaj zelo optimistično, in sicer iz razloga, ker je opaziti na italijanski strani omahovanje, dočim nastopajo Francija, Anglija in Amerika jako odločno. Z italijanske strani se čujejo glasovi o trajni popustljivosti, vendar se še ne da ugotoviti, v koliko se je izpremenila italijanska politika glede jadranskega vprašanja. Cilj italijanske vlade je še vedno, ugrabiti ali vsaj za preiti Reko, in smatra sedanj čas za to najprimernejši. Dasi se kažejo nacionalistični življenjski močini in uporni, vendar se Italija nagiba k popustljivosti in predlaga v Istri mejo, ki bi šla od Labina na Triglav in bi se na ta način približala Wilsonovi črti ter dala Reki naše zaledje. Kvarnerske otoke »prepušča« Jugoslaviji, za Reko pa bi našla posebno rešitev. Mesto bi ostalo Italiji, luka pa bi prišla pod Zvezo narodov, ali bi se v slednjem primeru dovolil Jugoslovenom v njej prost promet. Za Zader zahteva avtonomijo, a od otkov si lasti Vis in Lastovo. To je v glavnem poslednji italijanski predlog, o katerem se dosti govori, a o katerem se ne ve, ali je uraden ali ne. Vse od optimizma naših krogov je odloženo povedati, da do povoljne rešitve jadranskega vprašanja ne pride brez težke.

Za odcepitev Boke Kotorske od Dalmacije.

BELGRAD, 25. »Pravda« javlja uradno: Prošli teden je minister za notranje dela Pribeževič sprejel deputacijo iz Boka Kotorske. V imenu deputacije je govoril Ljuba Jovanović, bivši minister, in je izrazil željo prebivalstva, da se Boka Kotorska odcepi od Dalmacije in se proglasi za posebno okrožje, ki bi bilo podrejeno naravnosti Belgradu. Navedel je razloge, ki govorijo za tako rešitev. Minister za notranje dela je odgovoril, da mu je simpatična ideja, odstraniti stare zgodovinske pokrajine. Brez dvoma se bodo morale oblasti pri združevanju novih pokrajin ozirati na nova načela, zlasti na življenjske koristi ljudstva. Stoji na stališču, da v takih primerih narod ne more čakati do konstitucije. To vprašanje pa je zelo težljivo. On mora opozoriti, da bi ločitev Boka Kotorske od Dalmacije mogla izvesti nevarne odmeve v vsej javnosti. Obiljuj bi deputaciji, da to vprašanje prouči in da bo vprašal za mnenje tudi pokrajinsko vlado v Splitu.

Dr. Vesnić v Belgradu.

BELGRAD, 26. V radikalnih krogih se govori, da bo naš poslanik v Parizu dr. Vesnić prejel večino svojega dopusta v Belgradu. Namerava se udeležiti volitev in kandidirati za narodnega poslanca.

Italija pustila na cedilu Nikito.

BELGRAD, 25. »Pravda« javlja iz Pariza: Kot posledica novega popuščanja italijanske vlade se je rodilo uverjenje, da se Crnogorci nima hali italijanskega vpada. Bivši kralj Nikita ne bo dobil od italijanske vlade zahtevane podpore. Nikita se mudi sedaj na meji med Francijo in Italijo. Ko je bil obveščen, da od Italije ne dobi podpore, je to napravilo nanj zelo mučen vtis. Ljudje iz njegove bližine vedo povedati, da je Nikita vsled italijanske besedolomnosti zelo ogorčen in da v jezi govori: »Ko sem bil potreben, tedaj me je iskala, sedaj me pa pušča v stiski!« Tudi »prosto« bivšega kralja Nikite se pripravljajo, da ga zapuste, ker ne dobe od njega objavljenih nagrad.

Poslanik SHS pri Vatikanu.

BELGRAD, 26. Presbijo javlja uradno: Rimsko stolica je dala odobrolo našemu poslaniku pri Vatikanu, dr. Ljubi Bakotiču.

Ministri za božične praznike.

BELGRAD, 26. Domov na božične praznike so odpovali ministri dr. Lukinić v Karlovac, dr. Kramer v Ljubljano, dr. Krizman v Varaždin, Bukšeg v Zagreb, ministrski podpredsednik Biankini v Brod na Savi.

Dr. Renner pride v Belgrad.

BELGRAD, 26. Presbijo poroča: Z Dunaja prihaja vest, da bo avstrijski državni kancelar dr. Renner v kratkem prišel v Belgrad, da nadaljuje započeta pogajanja med avstrijsko vlado in našo državo. Razgovori bi se bodo vršili v Belgradu, bodo zanimivi zato, ker bodo dovedli do gotovega zblizanja in ne bodo ostali brez vpliva na politične zveze, dasi bodo gospodarskega značaja.

Priprave za volitve.

BELGRAD, 25. »Pravda« javlja: V drugi polovici meseca januarja se bo vršila v Belgradu konferenca radikalne stranke, na kateri bodo izdelali načrt za volilno borbo. Tudi demokratska stranka se pripravlja za volitve. Občinske volitve se bodo vršile koncem meseca januarja in začetkom meseca februarja. Volitve v parlament ne morejo biti razpisane pred početkom aprila. Že sedaj se vidi velika skrb pri vseh strankah, kakše kandidate naj postavijo. Opažati je težnjo, izbrati za kandidate ljudi, ki ne živijo v Belgradu.

Jugoslavija in Avstrija.

LJUBLJANA, 26. Neki jugoslovenski poslanec socialističnega mišljenja je imel, kakor poroča Riječ SHS, sredi decembra v Parizu razgovor z nemškim kancelarjem Rennerjem. Ob tej priliki ga je tudi vprašal, kakaj doveditve,

da napada nemško časopisje našo državo kot državo, v kateri ni reda in javne varnosti. Renner je na to vprašanje poslancu odgovoril: Jaz nikakor ne odobravam pisanja nemškega avstrijskega časopisja. Uverjen sem, da bi morali obstojati med našo republiko in vašo državo prijateljski odnosi, kajti vaša država je agrarna zemlja, dočim je naša repub. industrijalna država. Vi potrebujete naših produktov, mi pa vaših pridevkov, zato moramo prijateljsko urediti medsebojne odnose. Avstrija v današnji obliki ne more biti Jugoslaviji opasna. Zato ni vzroka za sovražno razpoloženje med nami. Sicer pa, če želite da propaganda v Nemški Avstriji preneha, se mora predvsem pobri, gati vaša vlada, da se izselijo klerikalni in frankovski elementi, katerih je pri vas še mnogo in kateri rajejo proti vam po svojih zastopnikih v Avstriji in Italiji. Renner je pri teh besedah brezdvomno mislil na Sustarčiča, Sachsa, Franka, Klobučarica, Gagliardija in soderge, ki so se iz Nemške Avstrije podali v Rim, da se tam z italijanskimi osebnostmi pogovorijo.

Na končno vprašanje, kakšno stališče zavzema Renner v reškem vprašanju, je kancelar izjavil, da misli, da ne bi smela priprijeti Trst in Reka eni in isti državi, ki bi na ta način absolutno obvladala pomorsko trgovino v severnem Jadranu.

Promet Zagreb — Belgrad sklenjen.

BELGRAD, 26. Od 20. t. m. je ustanovljen zahtevno železniški ravnateljstva v Zagrebu promet brezovnih in osebnih vlakov na progi Belgrad — Zagreb. Med časom, dokler se ta promet zopet ne obnovi, se bodo orientekspresom privedali vagoni za direktno potnike.

Gortan Smith v Belgradu.

BELGRAD, 26. Gospod Gortan Smith, dopisnik ameriških in angleških časopisov, ki se je udeležil umika srbske vojske v Albanijo, je prišel v Belgrad.

Jugoslovenski poslanik v Washingtonu.

BELGRAD, 26. Iz Washingtona je došlo odobrenje imenovanja Jovana Jovanovića za poslanika naše države v Washingtonu.

Iz češkoslovaške.

Minister Tusar o češkoslovaško-madžarskih odnosih.

DUNAJ, 26. Češkoslovaški ministrski predsednik Tusar je dal dopisniku »Neue Freie Presse« o češko-madžarskih odnosih naslednja pojasnila: Predpogoji dobrih in trajnih odnosov med Češkoslovaško in Mađarsko tičijo v sklepih pariške konference. Načelno pa odklanjamo vsako vmešanje v notranje razmere na Mađarskem z naše strani. Mađarska naj si uredi svoje drž. gospodarstvo kakor hoče, mi bomo mogoče urediti sprejeti tudi če se ne bo strinjala z našim državnopravnim redom. Trgovinski odnosi med Mađarsko in Češkoslovaško lahko postanejo zelo živahni. Že iz naše trgovinske bilance v prvem polletju 1919 izhaja, da je Češkoslovaška prodala Mađarski za 93 milijonov kron blaga, dočim smo mi nakupili v Mađarski za 79 mil. kron potrebščin. To se je zgodilo v času, ko bile trgovinske zveze slabe in še ne vzpostavljene. Ko prične tvornice zopet z delom, se bo izmenjava blaga še bolj povečala. Gospodarski položaj po vplival tudi na diplomatske odnose med obema državama. Kar se Slovaške tiče, je naše postopanje lojalno in jasno. Mi seveda ne moremo dopustiti, da bi se Slovaki že zdaj po svoje petali z našimi državnimi načeli. Toda ta stvar je samo prehodnega značaja. Predsednik naše republike in vlada ne poznata nobenega višjega cilja kakor da se v notranjosti republike ohrani mir in red. Zato je umljivo, da bodo Mađarji v naši republiki deležni vseh pravic, ki jim gredo po zakonu.

K vladni krizi.

PRAGA, 26. Listi od ponedeljka s zadovoljstvom konstatirajo, da je vlada izdala naredbo, ki garantira preganjanjem delavcem povratek v tovarne kakor tudi odkladno po posameznikih oziroma po organizacijah. Neki narodni socialistični list od ponedeljka piše da bo narodni socialisti ostanejo sedaj v vladi in da narodni socialna stranka tvori tudi nadalje del vladne večine do prihodnjih volitev. Na ta način je kriza koalicijske definitivno rešena.

Želje čeških Nemcev.

PRAGA, 26. Ministrski predsednik Tusar je sprejel zastopnika nemških meščanskih strank, ki so mu predložili svoje želje in prošnje. Najhove zahteve se tičejo nemškega solstva, razpisa volitev ter zopetne nastavitve svojačasno odpuščanih nemških državnih namestencev, ki niso hoteli preiti na češko-slovaško republiko. Ministrski predsednik Tusar je odgovoril, da bodo volitve razpisane kmalu po novem letu in da bo dana Nemcem prilika, sodelovati pri ustavodajnem delu. Svoboda vseh državljani je prva in največja postava češkoslovaške republike.

Češkoslovaška ratifikacija versailleske in saint-germaine pogodbe.

PRAGA, 24. (S.) Zakasnelo. Češkoslovaški poslanik v Londonu, Osuski, ki zastopa ministrstvo Beneša na mirovni konferenci v Parizu, je dobil nalog, da izroči konferenci spis, s katerim češkoslovaška narodna skupščina ratificira versaillesko in saint-germainsko mirovno pogodbo. Spis je podpisal od predsednika republike in ministra zunanjih stvari.

Habsburške akcije podonavske plovnice družbe v češkoslovaških rokah.

PRAGA, 25. (S.) »Prager Tagblatt« poroča iz Budimpešte, da je češkoslovaška republika kupila akcije podonavske plovnice družbe, ki so bile last habsburške družine. Češkoslovaška je tudi naredila iz Bratislave lastno trgovinsko bazo in organizirala neposredno zvezo s Prago. Na ta način so postavljeni prvi temelji bodoče češkoslovaške podonavske politike.

Iz Poljske.

Poljski strah pred boljševiki.

PARIZ, Estonski listi poročajo, da je general Denikin izgubil poveljništvo nad protiboljševsko vojsko v južni Rusiji. Zamenjal ga bo general Wrangel, ki namerava podvzeti novo ofenzivo proti boljševikom. Poljski listi kažejo zaradi tega veliko skrb. Sodijo, da bodo boljševiki v polletju osredotočili vse sile proti Poljski. Sovjetska vlada organizira tajno oddelke nemških dobrovoljcev in nove topniške divizije. V poljskih krogih govore, da so boljševiki začeli pogajanja samo zato, da pridobe na času, vsled česar v Varšavi z nestrpnostjo pričakujejo zaključka pogajanj in gospodarske konvencije med baltičskimi državami, Poljsko, Ukrajinu in Romunijo.

»Žičevje« okoli boljševiške Rusije.

PARIZ, 26. Clemenceau je v svojem zadnjem govoru v francoski zbornici omenil med drugim, da se mora postaviti okoli boljševiške Rusije »žičevje«, to je živ zid, ki naj bi bil zidan od vojakov poljskih, češkoslovaških, romunskih, ukrajinskih in jugoslovenskih. Kakor piše »New York Herald«, niso ne Češkoslovaški, ne Poljski, ne Jugoslovenci in ne Romuni navdušeni za idejo, da bi strazili ognji, ob katerem naj bi se grele zapadne velevalisti, posebno ker imajo že predobro izkušnjo iz minulosti...

Neki srbški vojaški dostojanstvenik se je baje izrazil, da je ta misel imenitna za vse, razum držav, ki bi morale ustvariti ta »zid«. To bi pomenilo, da bi morale Češkoslovaška in druge majhne države postati bojišče v svrhu obrambe drugih držav. Naš narod se bo pobijal, naše tvornice in naša mesta se bodo pustila, dočim bodo francoski, angleški, ameriški (in drugi) narodi mirno sedeli ob ognju, zavežajoč se, da jim je popolna varnost zajamčena potom zidu, ki ga je dvignila spretna diplomacija v centralni Evropi.

Neki član jugoslovenske delegacije je baje izjavil, da mirovna konferenca ne sme pričakovati sodelovanja s strani Jugoslovenov, če se jadransko vprašanje, ki je za nje veliko važnejše od boljševištvu, ne reši njim v prid.

V romunskih krogih se smatra Clemenceaujev načrt za »smeečnega«. Jalesen, bankir in član raznih komisij je izjavil, da Romunska ne more prevzeti takega bremena v izključno korist velikih držav. Romuni smatrajo, da bi se z organizacijo boja proti ruskemu boljševizmu zanetil boljševiški požar na Balkanu. Če si hočejo velike države zagotoviti mirno in varno življenje, naj se ne zadovoljujejo z načrti, temveč naj se bijejo.

Nove države ne morejo misliti na zveze z inozemstvom, a še manje na tako zapleteno kombinacijo protiboljševske zveze, dokler se ne utrdijo socijalno in gospodarski.

Iz Mađarske.

Mađarska noče iz zapadnih županij.

CURIH, 26. Mađarski ministrski svet je sklenil, da se ne pokori ukaz uvrstnega sveta glede izpraznitve zapadnomadžarskih županij, temveč da bo poizkušal doseči v mirovnih pogajanjih, da se pusti to ozemlje Mađarski.

Kazensko postopanje proti grofu Karolyiju.

BUDIMPESTA, 26. Minister za notranje stvari je pooblastil budimpeštenskega mestnega poglavarja, da uvede proti grofu Emeriku Karolyiju kazensko postopanje zaradi javnega obrekovanja in razžaljenja časti.

Iz Avstrije.

Umrljivost na Dunaju.

NAUEN, 26. Statistični podatki izkazujejo v prvih desetih mesecih leta 1919. na Dunaju 52.016 več smrtnih slučajev in 69.292 manj rojstev kakor v zadnjem mirovnem letu, tako da znaša skupna izguba 121.308 duš.

Prehrana Dunaja.

DUNAJ, 25. Kakor poročajo listi, doslej še niso začeli nakladati onih 30.000 ton žita, pripravljenega v Trstu, navzlic temu, da so se poslate stotine vagonov v Trst. Bati se je, da bo množina kruha na novoletni teden pomanjšana. Državno tajništvo za ljudsko prehrano je na pristojnih mestih nujno prosilo, da se nakladanje nujno prične. Vzrok zamude doslej ni znan. Vendar po sedanjem prijaznem zadržanju Italije ni domnevati, da je ona kriva te mučne zakasnitve.

DUNAJ, 25. »Sonn- und Montagszeitung« javlja, obveščen o skrajno kritičnem položaju v oskrbovanju Dunaja z živil, ki ga je povzročila zakasnitev odposiljativce v Trstu se nahajajočih 30.000 ton žita, da je italijanska mislija na Dunaju poslala v Trst brzojavno navodilo, naj se nemudoma prične z nalaganjem in odposiljivanjem žita, ki je določeno za Dunaj. Tudi francoska mislija na Dunaju se je v vrhovnem svetu zavzela v takojšnjo pomoč Dunaju.

DUNAJ, 25. Vest, da se še vedno ni začelo z odposiljanjem 30.000 ton žita, ki ga je pariški vrhovni svet zagotovil Avstriji, je povzročila v dunajskem časopisju in med dunajskimi prebivalstvom veliko skrb in strah. Položaj je tako resen, da znanosti prvi teden novega leta ne bo na Dunaju niti moke, niti kruha, ako obljubljena italijanska pošiljatev ne dospe. Avstrijska vlada je brezlično naprosila za pomoč pri pariškem vrhovnem svetu in pri italijanski vladi v Rimu. Razen tega so bile opozorjene na nevarno stanje tudi zavezniške misije na Dunaju ter naprošene za posredovanje.

Mirovna konferenca.

Sodno postopanje proti nemškim vojnim zločincem.

PARIZ, 26. Državni podtajnik v ministrstvu za pravosodje Ignaz, je odpoval v London, da se posvetuje z angleškimi oblastmi o podrobnostih sodnega postopanja proti osebam, ki jih ima Nemčija izročiti.

Neutralizacija Avstrije.

DUNAJ, 26. »Neues 8-Uhr Blatt« poroča: Kakor doznavamo iz najbolje poučenih diplomatskih krogov, ne pomenja nota Clemenceauja državnemu kancelarju dr. Rennerju, v kateri se jamči teritorialni obstoj avstrijske republike, ničesar drugega, kakor neutralizacija Avstrije. To nota je izdal brez vsakega posredovanja dr. Rennerja vrhovni svet svojevoljno in sicer preden je našel dr. Renner pri liko, sprožiti v Parizu to vprašanje.

Poplave v Alzaciji in Loreni.

PARIZ, 27. V Alzaciji in Loreni so povzročile poplave velikansko škodo. V Nancyju, kjer ni luči ne motorne sile, je zahtevala poplava nekoliko ljudskih žrtve. Ravan med Strassburgom in Kolmarjem se je izpremenila v jezero. Prometne zveze so pretrgane.

Zahteve ameriških železnicearjev.

WASHINGTON, 26. Ameriška zveza železnicearjev je zahtevala iznova znatno povzvišanje plač za železnicearje. Zahtevano povzvišanje bi povečalo stroške za eno milijardo dolarjev. Zveza zahteva tudi, da stopi to povzvišanje v veljavo, še preden se železnice izročijo zopet v upravo družbam.

Proti anarhistom.

AMSTERDAM, 26. Reutenjev urad poroča iz Washingtona: Zbornica reprezentantov je soglasno sprejela zakonsko predlogo, ki se tiče deportacije vseh inozemcev, pripadajočih anarhističnim organizacijam.

Draginja na Angleškem.

LONDON, 26. Kakor se je uradno dognalo, so povprečni gospodinjinski stroški narasli meseca decembra 1919 za 125% od 14. julija 1914. Inozemsko meso je za 250% dražje, mleko za 211% in sladkor za 300%.

Nove volitve.

LONDON, 26. Bonar Law je v svojem govoru v Liverpoolu izjavil, da so vse vesti o novih volitvah meseca februarja brez podlage.

Grčija in Bolgarija.

ATENE, 26. (S.) Listi pribežujejo Venizelosov odgovor na pismo bolgarskega ministrskega predsednika Stambulinskega, ki je prošil tekom svojega bivanja v Neuville, naj bi se Grčija odrekla zahtevam po Traciji v prid Bolgariji proti bolgarskemu prijateljstvu.

Venizelos navaja vzroke, ki so mu nasvetovali zmerno politiko napram Bolgarski v zadnjih letih, toda zmerna politika tekom vojne — naglaš Venizelos — je bila zastoj. Ententa je hotela vzpostaviti balkansko zvezo in je obljubila Bolgariji koncesije, potem katerih bi bila dobila, kar je izgubila v balkanski vojni. Toda Bolgarija je reši pridružila Turčiji, ker je hotela gospodarstvo nad balkanskimi zemljami, kjer so drugi balkanski narodi v večini. Kako more torej Bolgarija pričakovati, da ji Grčija dovolj zapadno Tracijo, ki jo je mirovna konferenca izključila iz bolgarskih meja. Že 12 vekov je bilo grško prebivalstvo v Traciji v večini. Kar se pa tiče izhoda na morje, lahko popolnoma upravičeno zahtevamo, da se Bolgarija, ki ima samo 5 milijonov prebivalcev, zadovolji z dvema lukama na Črnem morju in enim trgovinskim izhodom na Egejskem morju, ko se zadovoljuje Poljska, s svojimi 30 milijoni prebivalcev, samo z Gdanskim.

Če hoče Bolgarija postati prijateljica svojih sosedov, naj dokaže to z dejstvi, in naj ne zahteva v ta namen še žrtve od sosednih držav. Grčija ji bo zelo rada pomagala na tej poti, če jo Bolgarija prepriča, da ne bo ponovila svoje dvorezne politike, s katero je povzročila tako nesrečo svojim sosedom.

Iz Italije.

Dan odhoda Nittija in Scialoja v Pariz še negotov.

RIM, 26. Govori se, da odpojuje Nitti 5. ali 6. januarja v London, odkoder odide v Pariz, kjer se bo udeležil medzavezniskih pogajanj glede rešitve jadranskega vprašanja. Dan njegovega odhoda pa je na vsak način odvisen od dogodkov na Reki.

Scialoja ne odide v Pariz jutri zvečer, temveč baje šele 29. t. m. zvečer.

Giurattijev in Rizzijev odhod z Reke.

RIM, 26. Govori se, da je major Giuratti odšel na Reko in odpoval v Zader, da prevzame poveljništvo svojega bataljona. — Alojzij Rizzo je podal svojo demisijo in odšel danes z Reke. Ustavil se bo nekoliko časa v Benetkah in prišel nato v Rim.

Odpovala sta noč dr. Salvatore Bellasich in dr. Mini, delegata »Consiglio Nazionale«, ki potujeta v Rim, da se bosta pogajala z vlado. D'Annunzio noče še vedno popustiti zahtevi po odobritvi sklepa »Consiglio Nazionale«. Izjavil je, da smatra za potreben odpor do skrajnosti.

Vojni svet v Rimu.

RIM, 26. Danes se je sestel v palati Braschi vojni svet. Prisotni so bili Nitti, Scialoja, Schanzer, vojni minister Albricci, minister za morarico Secchi in Badoglio, načelnik vrhovnega štaba. Badoglio ostane v Rimu, a na premirni črti ostane Caviglia, poveljnik 3. armade.

Italijanski senat.

RIM, 27. Ministrski predsednik Nitti ni govoril v današnji senatovski seji, vkljub temu, da so se splošno pričakovale njegove izjave o reškem vprašanju. Govorili so pač mnogi drugi govorniki, med temi Tullio, ki je porabil to priliko, da si ohladi svojo jezo. Sponjunal je Reko, D'Annunzio, ameriški odgovor in podobne stare stvari, ki se prežvekuje že mesece in mesece. Novo v njegovem govoru je bilo le to, da je naglašal v nasprotju s trditvijo ministrskega predsednika, da Italija rabi Reko tudi... iz gospodarskih vzrokov, in da je posest Učke,

lostrske obali in kvaternerskih otokov neobhodno potrebna za vojaško obrambo — Pula.

Zahteval je, seveda, popolno udeleževanje londonske pogodbe in obžaloval, da Italija ne dobi tudi ... Splita, Dubrovnika in ... Kotora v svojo oblast. V grozničavem navdušenju ni niti zapazil v kako krivičen nasprotju s celim tokom njegovih izjavajev stoji njegova trditev, da bi bilo prišlo do italijansko-jugoslovenskega sporazuma, če bi se ne bili vmešali zavestniki.

Stari in izkušeni gospodje senatorji so mu, seveda, burno odobraval in mu čestitali!

Italijanski boze.

RIM, 27. — Franci, franki (100) 123'90 lir; angl. funt 50'24; švicarski franki 238'50; dolar 13'95; zlato 199'18.

FIRENZE, 27. — Fr. franki 123'50; šv. franki 239'—; angl. funt 50'12; dolar 13'12½.

GENOVA, 27. — Fr. franki 123'90; angl. funt 50'25; dolar 13'03.

TORINO, 27. — Fr. franki 125'—; angl. funt 50'25; šv. franki 238'50; dolar 13'04.

Dr. Ante Biankini o Wilsonu in Ameriki.

Zagreb, 18. decembra.

Gospod dr. Ante Biankini, brat našega ministrskega podpredsednika, član jugoslovenskega odbora v Ameriki je dovolil zastopniku »Rijeti SHS« razgovor o odnosih Wilsona in Amerike napram našem narodu. Iz zelo zanimivega in poučnega intervjua posnemamo naslednje:

Gospod Biankini je izjavil, da bodo Amerika, Wilson in njegova stranka v Ameriki ostali zvesti ob naši strani. Predsednik Wilson se je pogledal in natančno proučil naše vprašanje, kakor malo kdo v inozemstvu. Poslal je svoje emisarje in poročevalce v naše kraje, da se na licu mesta prepričajo o razmerah, sam pa je stremil za tem, da spozna čim največ naših boljših ljudi in predstavnikov. Wilson ni človek, ki bi se umikal in ki bi se dal informirati samo enostransko, marveč hoče sam vse proučiti. Kot arbitar našega vprašanja je zastavil ves svoj osebni vpliv v to, da se pravično rešijo naša vprašanja. Wilson je človek, ki zamore biti poražen, a umaknil se ne bo s svojega stališča. Republikanska, kakor tudi demokratska stranka v Ameriki stoji s svojimi simpatijami na naši strani. Naše vprašanje v Parizu na mirovni konferenci je sicer ožročno, a ni opasno. Tudi drugi zavezniki so sicer z besedami na naši strani, v resnici pa so proti nam.

Je Amerika kaže svoje simpatije napram nam ne samo s besedami, ampak tudi z dejanji. Amerikanci so sicer zapustili mirovno konferenco, kar je nam v veliko škodo, a ko so se pred kratkim vršili dogovori v Londonu, se je čutil takoj vpliv, ki ga je zastavil za nas častotni ameriški poslanik Davis, ki je deloval popolnoma v zmislu Wilsonovega stališča.

V glavnem impornira ententi odločnost zastopnikov Amerike in odločnost sploh. Pokazalo se je to tudi v Parizu.

O odnosih med Jugoslaveni v Ameriki izjavil je dr. Biankini: Razpoloženje med narodom v Ameriki je za popolno edinstvo države SHS in za narodno državo. Zlastno je dejstvo, da je prišlo pred približno leto dni do poloma v tej solidarnosti in do preloma tudi v Narodnem veću v Washingtonu. Oni, ki so danes še prisegli na dinastijo Karagorjevičev in na edinstveno državo SHS, so prešli preko noči v tabor separatistov in republikancev. To je vplivalo na jugoslovensko ljudstvo v Ameriki jako slabo in ljudje so postali popolnoma apatični. Glavna krivda pri tem dejstvu zadene izdajstvo Radiča in njegove stranke, ki je čim političnega desperadera. Njegova brzokljavka Italijanom in njegov memorandum italijanski misliji v Parizu, kjer zahteva odcepitev hrvaškega dela od države SHS, njegova poročila o prognojanju hrvaškega ljudstva po srbski soldateski na Hrvatskem in v Bosni, njegova stremeljenja s pomočjo Italijanov in črnogorskega razkralja Nikite, zanesti v našo državo razpor, vsa ta poročila so naša odveč tudi v Ameriki. Pop Gršković, zagrižen frankovec, je zanesel to idejo tudi med ameriške Jugoslovence.

O gospodarskih odnosih med Ameriko in Jugoslavijo se je izjavil g. dr. Biankini takole: Amerika je silno bogata dežela. Je bivašče ljudi velikega duha, zemlja iniciativne in trezne dela, ne pa eldorado spekulativnih in verižnikov. Delo je princip te države, in kadar Amerika komu pomaga, pričakuje od svoje pomoči tudi prijateljstvo. Umetnost bi bilo, da

damo Amerikancem v uporabo naše rudnike, šume, železnice in slape. Interesirati moramo naše izseljence za naše prirodno bogastvo, ker so ti vajeni dela in bi v domovini mnogo več koristili narodu in sebi. Našo pomorsko morarico bi bilo treba organizirati po američkem vzorcu, odpreti naše reke američkemu brodogradu, in industrija, trgovina in obrt bi dosegle kmalu pri nas še nepoznano višino. Treba bi bilo, da uvedemo v naše šole angleščino kot obljatni učni jezik. Amerika bi stvorila v 30 letih v gospodarskem oziru za naš narod več, nego rimska in beneška Italija v 16 stoletjih. V našem ministstvu bi bilo potrebno urediti oddelek za izseljence, sklicati bi bilo treba anketo trgovcev in industrijalcev, da bi se zainteresiralo našo javnost za intenzivnejše gospodarsko delo. S tem bi rastla naša produktivna moč, naš izvoz bi se povzdignil do nepoznatih višin, ker imamo v naši državi neizmerna bogastva, ki leže sedaj mrtva, in izboljšala bi se na ta način naša valuta in naše blagostanje. Mi smo velik narod, a treba je, da si z vztrajnim delom priborimo med narodi ono mesto, ki nam gre vsled naše lege, našega bogastva. Bodimo vztrajni, odločni in iščimo naš spas le v delu in slogi.

Vesti iz Jugoslavije.

Uspeh poizkusnega glasovanja na Koroskem. »Mir« poroča: Izvedli smo v con A poizkusno ljudsko glasovanje. Oddanih je bilo nad 80 odstotkov glasov za Jugoslavijo. Nemci, ki so oddali svoje glasove za Avstrijo, so nam sedaj izjavili, da bodo tudi oni glasovali pri plebiscitu za nas, ker stoji Avstrija ob robu propada in je samo vprašanje tednov, da popolnoma razpade. Glasovanje se je vršilo popolnoma nepristransko. Ljudski glas je božji glas.

Nemško-koroska nesramnost. Nemški agitatorji širijo po Koroskem te-le letake: »Pazite Koroski! Kako stoji naš denar. Jugoslovensko sleparstvo. Prekanjeno, zvito so vas lažljivo slepili Jugoslovenci, njih krona bi bila več vredna, kakor nemškoavstrijska. Zapeljali, prisilili so vas zmeniti vaš denar na jugoslovenski. Koroscu vam pravijo, da so 100 jugoslovenske krona (tj. vredne kakor 160 avstrijskih). Jugoslovenci naenkrat zmenijo 100 avstrijskih kron samo 65—70 jugoslovenskih. To vse je sleparija. Vaše aržete mislijo poravnati, okraštati. Zlaht more stati za Jugoslovence na Koroskem, če mislijo ti pustolovski pri nas že na razputi! Prej pa hočejo potegniti nam denar iz aržeta, kolikor jim je le mogoče. Pazite rojaki. Na Dunaju je jugoslovenski denar dovolj! Če bi jih le kateri hotel! Nihče jih noče! V Mariboru in Zagrebu zahtevajo samo avstrijski denar. Ja, zakaj pa? Ker s tem dobijo dober kup oblek, čevljev in drugih reči. Pogled, pogled Jugoslovenci pravijo avstrijski denar bi nič več bil vreden v Švici. Imajo vas res za tače trape? Sami pogledajte poročila v listih. Natančno vidite, da tam jugoslovenski denar sploh ničesar ni vreden, kajti v Švici se za ta denar ne marajo. Avstrijski je še vendar zapisan, jugoslovenski pa ne več. Zakaj, zakaj hrvaški Janez poveji Kmetije in mojstri, uradniki in delavci kaj pravite k temu ropu na vaše aržete? Naenkrat imate trideset, trideset vaše denarja! To je največja oddaja premoženja. Jugoslovenci bodo vam vzeli, vam slekli še ????, srajco od telesa. Kranjski trgovci mislijo zdaj z vami narediti kar le hočejo. Zanjejo, Korosce je trap. Janez, pri nas ni več takih tepcev, ki se držajo Srba. Koroski rojaki! Varujte se pred jugoslovenskim denarnim sleparstvom! Jugoslovenski denar upada zmirej po vrednosti! Torej odbrznete Nemškoavstrijski denar! — Tako sleparijo Nemci naše ljudstvo na Koroskem, a zdi se, da se do slej z naše strani ni ukrenilo ničesar, da bi se z uspehom nastopilo proti tej nemški agitaciji. Ali se je potem čuditi, da dohajajo s Koroskega vedno bolj pesimistične vesti?

Dr. Šusteršič ni v tuji službi? »Slov. Narod« piše: »Slovenec« pridružuje pismo dr. Vladimira (Vladislava?) Pegana, v katerem naglašava med drugim, da je dr. Šusteršič že pred prevratom slieden, da se nikdar in pod nobenim pogojem ne vrne v politično življenje in da se ne udeležuje politične akcije, kaj žele, da bi se spuščal v take pustolovščine, kakor se mu očita; dalje da biva dr. Šusteršič ves čas v svojem stalnem bivališču, izzvet je iz tega samo kratek čas, ko je bil dr. Šusteršič s svojim sinom, tehnikom, iz zdravstvenih ozirih na kratkem počitniškem potovanju po Švici; iz tega sledi, da je popolnoma nemogoče, da bi bil dr. Šusteršič kdaj po Italiji potoval in iskal dobrovoljcev za namene bivšega črnogorskega kralja. Z ozirom na te trditve ugotavljamo, da je dr. Šusteršič v četrtak, dne 11. decembra vstopil v simpsonski ekspresni vlak v Brigu v Švici in se peljal s tem vlakom preko švicarske meje v Italijo in izstopil v Milano. Kolikor smo informirani, je bival čez čas v Švici in se mudil tudi v Bernu, katero mesto je znano kot središče habsburške propagande, ki jo vodi princ Windischgrätz in baron Chlumetzky. Dr. Šusteršič je dobil dovoljenje za potovanje v Italijo kljub temu, da Italija doslej državljanom

jugoslovenske kraljevine, ki se nahajajo v Švici, ni hotela izdajati nobenih propustnic za potovanje v Italijo; takšnega dovoljenja niti ne dobe bolniki v Davosu, ki bi se radi vrnili v Jugoslavijo. Vprašamo, kako je mogoče, da je dobil baš dr. Šusteršič takšno dovoljenje, kaj je iskal dr. Šusteršič v Milano, s kom je imel tamkaj sestanek? Vse to bi bilo zanimivo izvedeti in nadejamo se, da se bo posrežilo, priti na sled tudi temu. Iz teh podatkov je razvidno, da dr. Šusteršič ni tako nedolžen, kakor ga skuša predstavljati njegov dobri prijatelj dr. Pegan, o katerem bomo morda v doglednem času še tudi morali spregovoriti resno besedo.

Živila aprovizacijske komisije

za teden od 29. dec. 1919. do 3. januarja 1920.

(Prešlešne številke 27 živilske izkaznice.)

Testenine: 1 kg po 1'40 lir kg.
Riz: 1 kg po 1'40 lir kg.
Kristalni sladkor: 15 dkg po 5'— lir kg.
Kava: 10 dkg po 2'— lir kg.
Prvovrstno olje: 12 l po 7'20 lir liter.
Losos: v posodah po okoli 1 kg po 2'25 lir 1 posoda na izkaznico.
Okajena ameriška gnat po 5'60 lir kg.
Tua v olju po 9'60 lir kg. (trebušni del) po 10 lir kg.
Jezik v konservi po 8 lir kg.

Kupovalcem, ki so vpisani pri prodajalnih aprovizacijske komisije, se bodo proti predložiti živilske izkaznice lahko razdeljevala dnevno in poljubno tudi naslednja živila:

Cikorija po L 2'20 kg; ekstrakt holandske kave v zavojih po 60 g, po 50 stot. zavoji; kavin surogat »S. Giusto«, v zavojih po 200 g, po L 1'50 zavoji; leča po L 2 kg; slanina po L 8'40 kg; trebušnica po L 8'40 kg; kis po L 1'40 l; kondenzirano nesladko mleko marka »Colombo« v posodah po 1 kg po L 3'75; sveče po 30 stot. komad; milo v komadih po okoli 210 g po 80 stot. komad; kakao v prahu po L 1'4'— kg; Severno-ameriška mast po L 10'40; muškatovi orehi po 20 stot. komad; belo milo »Marsiglia« v komadih po 50 dkg L 2'15 komad; kristalizirana soda po L 1'— 1 kilogram; sardine v oljnim olju »Arrigoni« v skatlah po ½ kg po L 1'35, ¼ kg po L 1'85 in »Excelsior« po ½ kg po L 2'70 skatla; fileti v olju »Excelsior« po ½ kg po L 1'30 skatla; marmelada po L 5'50 kg; kitajski čaj po L 20'— kg; poper po L 10'— kg; pimenta po L 9'— kg; kumin po L 8'— kg; zabela »Torregiani« po L 6 kg; hranilna moka za otroke po 60 stot. zavoji; mešano maslo po L 10'40 kg; paradižnikova conserva po L 3'50 kg, v posodah po 1 kg po L 3'40, v posodah po ½ kg po L 1'75 posoda; biskoti (London Factory A. Gatti, Trieste) »Metropolitani« po 8 lir kg, druge vrste biskotov, kakor »Albert«, »Petit Beurre«, »Seccession« itd. po L 9'60 kg; biskoti v zavojih po 100 g po 1 liro zavoji; grenčni biskoti po 16 lir kg; angleško milo »Watson« po L 2'60 komad; belo ameriško toaletno milo marka »Ivory« po L 1'20 komad; kanela v prahu po L 15'— kg; dišave po L 10'— kg; vino Chianti »Ruffino« v steklenicah po 2 litra po L 6'40 steklenica; škrob po L 8'50 kg.

Mazilo za čevlje (marka »Lift«) v skatlah št. 1 po 65, št. 2 po 80 stotink, št. 5 po L 1'65 skatla; tekočina (»Lift«) za kovine v skatlah št. 1 po 40, št. 2 po L 1'45, št. 3 po L 2'80 skatla; mazilo (»Lift«) za kovine v skatlah št. 1 po 40, št. 2 po 55, št. 3 po 95 stotink skatla; vosek za parketirane pode (»Lift«) v skatlah po ½ kg po L 2'40, v skatlah po ¼ kg po L 4'80 skatla.

Samo na odmerak. 50 dkg fižola na osebo in teden po 2'25 lir kg; 50 dkg fižola »koks« po L 2'80 kg; kondenzirano sladko mleko marka »Mercurio« do treh odmerkov 1 posoda do 6 odmerkov 2 posodi in od 7 odmerkov dalje 3 posodi po L 2'30 posoda.

Živila, ki se razdelje posetnikom ubožniških izkaznic: slakor, kava ter vsa živila, ki se morejo poljubno kupiti.

Na ribji tržnici: namočena polenovka po L 4'80 kg.

Izdajanje novih petrolejskih izkaznic.

V tem tednu se razdelje nove petrolejske izkaznice št. 58 za nakup pol litra petroleja. Pravila glede nakupovanja petroleja z novimi izkaznicami in kontrole izkaznic so ista, kakor je bilo že prej objavljeno.

Razdeljevanje petroleja.

Izkaznice št. 57 so veljavne do 29. decembra; prodajalci morajo prinesiti te izkaznice na kontrolni urad najkasneje do torka 30. dec.

Cene: za mesto 1'20 lir za liter; za predmestje in okolico 1'25 lir za liter.

Vnovič se pozivajo vsi razprodajalci petroleja brez izjeme, da postavijo na vidnem mestu v trgovini tablico s cenami petroleja.

Naše Sokolstvo.

Tržaške sokolske župe seja voditeljskega zbora se bo vršila v nedeljo, 4. januarja 1920, ob 9. v društvenih prostorih, ul. C. Battisti 21. K seji so nujno vabljene zastopniki vseh včlanjenih društev. — Načelnik.

Rojanski Sokol vabi svoje člane in članice v ponedeljek, 29. t. m., ob 20 na zelo važen sestanek v sokolski dvorani. — Načelnik.

Silvestrov večer »Tržaškega Sokola«. Priprave za to, našem občinstvu tako omilelo prireditelj, ki je leto za letom napolnjevala do zadnjega prostora dvorano v Narodnem domu, so v polnem tiru, in smemo, sodeč po njih, v resnici pričakovati najprijetnejše domače zabave. Kakor že rečeno, bo ta večer tudi saliv srečolov, in zato se ponovno naproša občinstvo, da po možnosti daruje kaj za ta srečolov. Darovi naj se oddajajo vratarici v Narodnem domu. Sporeč večera se objavi pravočasno z vsemi podrobnostmi, izvzemši morda one, ki bodo pravo presrečanje za občinstvo.

Plesni večer »Vrdeškega Sokola« je danes od 20 do 24. Vstopnina 1 L.

V sredo ob 20. »Silvestrov večer« »Vrdeškega Sokola« z raznovrstnim sporedom. Vstopnina 1 L.

— Odborova seja »Vrdeškega Sokola« bo jutri, v ponedeljek, ob 21. Najhiše odbornikov in namestnikov ne manka.

VII. vsesokolski zlet prireditelj »Zveza slovenskega sokolstva« v Pragi prihajajo leto, 1920, na Vidov dan, 28. julija. Prireditelj bo v tokem, če ne v enem obsegu, kakor ona z leta 1912.

Jugoslovenski Sokoli na priiskem zletu. Jugoslovenski Sokoli bodo na sedmem češkem vsesokolskem zletu na Vidov dan leta 1920, v Pragi izvajali posebno točko, proste vaje, ki jih je sestavil Fran Hoffman, nadzornik telovadbe v ministrtvu narodne prosvete v Belgradu. Te proste vaje bodo simbolično predstavljale veliko borbo našega naroda za osvobodjenje in uedinjenje.

Dr. G. Ernest Pegan daruje L 75.— Tržaškemu Sokolu. Denar hrani uprava lista.

Domače vesti.

† Viktor Bežek. Iz Ljubljane je cospela tužna vest, da je tam dne 19. t. m. nenadoma preminil g. Viktor Bežek, bivši ravnatelj slovenskega moškega učiteljskega v Gorici. Bolhal je že dlje časa na težki ni mukopolni živčni bolezni, ki je končno pretrgala njegovo plodnosno delovanje na šolskem polju. Pokojnik je bil rojen 10. julija l. 1860. V Posostni ter je dovršil srednjo šolo v Ljubljani in vsučilišče nauke na Dunaju in v Gradcu. Služboval je najprej kot suplent na goriški gimnaziji, nato v Ljubljani, a se je zopet povrnil na žensko učiteljsko v Gorici, dokler ni postal ravnatelj moškega učiteljskega v Kopru in se žnjim ved zopet preselil v Gorico. Vse njegovo življenje je bilo neutrudno delovanje za povzdigo slovenskega šolstva, ki je bilo za čas njegove mladosti še zelo nerazvito. S Schreinerjem, Hubadom in Bežakom pa ga je povzdignil do sedanje nenavadne višine. Spisal je veliko število strokovnih in učnih knjig, ki se po temeljitosti lahko postavljajo ob stran onim najkulturnejšim narodov. Bil je šolnik z vso dušo, z vso ljubeznijo do naše mladine in ji je vzgojil nešteto dobrih učiteljev. Udeleževal se je tudi nekaj časa literarnega življenja in bil večletni urednik »Ljubljanskega Zvona«. Njegovo ime je ozko združeno s kulturnim razvojem našega naroda zadnjih trideset let. Naporno duševno delo je oslabilo njegovo živce, in sedaj ga je srni odradila neizmernih muk. Zapušča vdovo z dvema otrokoma, katerim izrekamo najiskrenejše sožalje. Slovenski narod pa plača ob grobu enega svojih najboljših in najzastojnejših mož! — Pogreb se je vršil v nedeljo ob 16 iz mrtnišnice pri Sv. Kristofu na novo pokopališče. Pogreba se je udeležilo ogromno število ljudi obojega spola, ki so spremljali sprevod do Martinove ceste, nekateri pa celo na novo pokopališče. Zlasti je bilo opaziti mnogo njegovih znancev in znank iz sočlane Gorice.

Vsled preobilice gradiva morali zapustiti velik del za danes določenega gradiva, ki ga priobčimo, po možnosti, v prihodnjih številkah.

Njegovi ekscelenci, gospodu generalnemu civilnemu komislarju. V mestnem delu Kladnu ste si sosedinji dve družini: ena italijanska, druga slovenska, vsaka s koščkom zemlje za hišama. Iz raznih razlogov prihaja večkrat do navzkrižij med obema družinama. Padajo tudi najhujše žalivke na račun slovenske narodnosti. Vemo, da so to za Vas, ekscelenca, mahnokosti, ki nam ne dajejo pravice, da bi Vas nadlegovali. Take stvari naj rešujejo podrejeni organi! Ali, te dni je prišlo vmes nekaj načelno važnega, kar utegne — tako vsaj sodimo mi — zanimati tudi Vas, ekscelenca, kot vrhovnega upravitelja dežele. Pred nekoliko dnevi je prišlo zopet do navzkrižij. Slovenska družina je poslala človeka na redarsko postajo v ul. Rossetti s prošnjo, da bi oblast posegla vnes in napravila mir. Izprva so bili nekako pripravljeni; ko pa so čuli, da je ta družina slovenska, so se začeli nekako zvijati, češ, da dotična ulica ne spada v njihovo območje, a slednjč so izpregovorili odkrito besedo: da to gre očitno le za sovrastvo proti Italijanom!! Naslednjega dne pa je vendar prišel v slovensko družino redar — pozvan od italijanske družine — ali ne s postaje v ulici Rossetti, ampak z one pri Sv. Alojziju, kakor se je zadržalo. Prvo njegovo vprašanje je bilo (kakor v ulici Rossetti), kako narodnosti da je družina, kako da je prišla v Trst in koliko časa da je že tu? Ko je dobil na to vprašanje izčrpen odgovor, je bil zaključek že storjen, enak onemu v ulici Rossetti: »Za vidim, to gre za sovrastvo proti Italijanom!« In dostavil je še: poznam Slovence; služil sem nekaj časa v Sežani! Vidite, ekscelenca: tu postala stvar velike načelne važnosti za slovensko prebivalstvo Trsta. Kajti, ako bi se mu imela krojiti pravica, oziroma krivica, po kriteriju narodnosti, ne pa na podlagi objektivnega stanja stvari in dogodkov, bi to prebivalstvo ostalo brez vsake pravne varnosti in zaščite! Kam bi prišlo, če bi n. pr. tudi mi sodniji izpraševali stranko le o nje narodnosti, in če bi po tem kriteriju izrekli tudi obsojbe!! Uverjeni smo, da bi tudi Vi, ekscelenca, najodločnejše zavrnili tako prakso, povsem v svesti si, da uprava, ki bi dopuščala kaj takega, ne bi bila več moderna, ne liberalna, najmanj pa

pravna, kakršna gotovo hoče biti Italijanski! Zato smo tudi uverjeni, da Vam bo, ekscelenca, le ustreženo, da Vas opozarjamo na take nerednosti in nepravilnosti, kajti pritrđite nam gotovo tudi Vi ko pravimo, da taka polkvedovanja ne spadajo v kompetenco podrelih varnostnih organov! In ker ste, ekscelenca, gotovo tudi Vi na stališču, da vsem državljanom, ki morajo (brez razlike narodnosti) vršiti iste dolžnosti do države, gredo tudi enake pravice in enaka varnost in zaščita v vseh stvareh javne uprave, pričakujemo z zaupanjem, da podelite, ekscelenca, vsem podrelenim oblastim in organom ukaz, naj zasledujejo objektivno resnico in naj poslujejo edino le na podlagi te poslednje, puščajoč moment narodnosti popolnoma na strani. Če kemu, je gotovo ravno Vam, ekscelenca, na tem, da si uprava pridobi zaupanje vsega prebivalstva.

»Nucleo«. Označili smo že vso nesmiselnost tistega govorenja, češ, da je naš življenj v teh pokrajinah le v malih skupinah, ločenih drug od druge. Tudi glede mestnih Slovencev smo se odločno uprli taki trditvi, naglašujoč, da tudi ti ne živijo le kot osamljena skupina, marveč da tvorijo vseslovensko prebivalstvo mesta skupno z drugorodnim življenjem. Danes pa hočemo še enkrat in posebno podčrtati, da mestni Slovenci niso »nucleo«, marveč le nadaljevanje naše kompaktne mase v zaledju. In to poslednje je, ki podaja pokrajini značaj. Naj se govori kar hoče, in oporeka, kolikor hoče, dejstvo je vendar — kakor se je posebno pokazalo zlasti v tej vojni — da je kmet podlaga, temelj, vsake dežele. Zato ji kmet podaja pravi značaj. Kmet pa živi v zaledju in to zaledje je slovensko! Ne, tudi v Trstu nismo »nucleo«, ampak sestaven del kompaktne mase, ki daje značaj vsej pokrajini. To je dejstvo, na katerem ne moremo nič izpremeniti vse tiste izvestne tržaške »informacije« v Rim.

Slovensko gledališče. Danes ste dve predstavi Popolne ob 15 se prvič ponovi narodna igra v petih dejanjih in dveh izpremenbah »Deseti brat«. Naslovno ulogo igra g. Terčič, kraljica pa g. Sila. Naše slutnje nas niso varale, kajti ob prvi uprizoritvi te narodne igre na sv. Stefanu dan je bilo gledališče polno do zadnjega kotička in mnogi niso mogli dobiti sedežev. Zato tudi nujno prosimo občinstvo, da si pravočasno preskrbi vstopnice, da ne bo navala pri blaginji. Zvečer ob 20 se na željo občinstva zadnjič ponovi prekrasna L. Andrejeva štiridejanska drama »Amfisa« z gđ. Vovkovo v naslovni ulogi in g. Silo v glavni moški ulogi. Dejanje se vrši na Ruskem v poslednji dobi ruske carskega režima. To delo je pravi biser ruske literature in je obenem najboljša in najglednejša drama, ki se je igrala letos na našem odru. Vstopnice in sedeži so v predprodaji danes od 10—12 v veži Narodnega doma.

Podporno društvo za dijake na realki v Idriji. »Podporno društvo za dijake na realki v Idriji« si je na občnem zboru 19. t. m. izvolilo nov odbor: predsednik Robert Kegan, prof. na realki v Idriji; predsednikov namestnik Dragotin Lapalme, trgovec v Idriji; tajnik dr. Andrej Budal, realčni suplent; blaginji Ljudevit Mikar, realčni suplent; namestnika: dr. Milan Papež, rud. načelnik; in Filip Vidic, rud. oficijal; predsednika računov: Franc Sinkovec, poduradnik v pok., in Franc Novak, realčni suplent. — Ker je sedaj realka v Idriji edino tovrstno vzgajališče za okučeno slovensko mladino v zasledenem ozemlju, se društvo obrača do vseh onih, ki ste jim v današnjih težkih razmerah vzgoja in omika naše mladine resnično pri srcu, da z denarnimi prispevki v prid ubožnim in vrednim dijakom pomagajo lajšati bedo, ki pri nas tako pogostoma ovira mlade človeške moči, da se ne morejo razviti, kakor bi bilo želeli in skupnem narodnem interesu. Vse naše občine, hranilnice, posojilnice, društva, korporacije itd., po tudi rodoljubni posamezniki naj se o novem letu spomnijo, da je v Idriji na realki zbrane mnogo slovenske mladosti, ki tvori ur in bodočnost našega naroda, a nima čestokrat niti najpotrebnejšega odela in obnove, da bi mogla uspešno obiskovati šolski pouk. Darujmo z veseljem srcem vsakdo po svojih močeh. Kar žrtvujemo za našo mladino, je najbolje naloženi kapital. Prispevki naj se pošljejo po poštni nakaznici na naslov: Podporno društvo za dijake na realki v Idriji.

Vidiranje potnih listov za potovanje v Jugoslavijo. Delegat kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, g. B. Marković, odputuje, kakor doznavamo, v kratkem za par dni v Belgrad. Ker se v času njegove odsotnosti najbrže ne bodo vidrale potnice v Jugoslavijo, je priporočiti dotičnikom, ki to nujno rabijo, da si preskrbe visum g. delegata tekom prihodnjih dni do 31. t. m.

Gozdarska služba. Generalni civilni komisariat poroča: Upoštevaajoč težke razmere, v katerih so živi gozdarski agenti in asistenti pod prejšnjo vladavino, je predsedstvo ministrskega sveta (centralni urad za zasedena ozemlja) določilo, naj se omenjeni uradniki po 1. oktobra t. l. sprejmejo v skupino E državnih uradnikov po pravilih, ki so v veljavi v zasedenih ozemljih; prednost imajo starejši uradniki in oni, ki imajo najmanj 12 let službe. Poskrbelo se je tudi za izboljšanje sedanjih prejemkov gorinavednih uradnikov, ki še niso dovršili 12. službeno leta.

Zadruga trgovcev s premožom nas naproša, da objavimo: Omenjena zadruga vabi vse gg. konsorciste, da oddajo svojo glasovnico za imenovanje novega ravnateljstva danes, v nedeljo, v zadrugnem sedežu v ulici Caccia 11 od 9 do 12. — Predsednik.

Odborova seja vodstva Nar. doma pri Sv. Ivanu, bo jutri ob 20. mestu v sredo.

Iz Ricmanj. Pevsko in bralno društvo »Slavec« v Ricmanjih priredi s sodelovanjem domače gobje Silvestrov večer v dvorani gostilne »Sv. Sreča«. Začetek točno ob 20. Na sporedu so tri dramske predstave, srečanje, voščilo k novemu letu, ples ter prosta zabava. Na dan novega leta se ponovi zabava z izjemo srečanja. Začetek ob 17.

V soboto, 10. januarja 1920, se bo vršil v vseh prostorih Narodnega doma veliki ples, ki ga priredi ženska podružnica CMD, ter se zato opozarjajo vsa narodna društva, da ne priredijo ta dan svojih zabav, temveč naj prihitijo vsi pod gostoljubno streho Narodnega doma, kjer jim bo dana prilika, da se v veseli družbi, ob zvokih veselih valčkov pozabavajo ter obenem tudi plačajo narodni davek, kar je dolžnost vsakega zavednega tržaškega Slovana. Ker bo posloval ta večer tudi buffet, katerega bo treba zelo dobro opremiti, da bo vsak zadovoljen, se obračamo na vse, ki so dobrega srca, da pošljejo darove na naslov gospe Julije Ferfoljave ulica Fabio Fissi št. 17. l. n.

»Zbor svečnikov sv. Pavla« bo imel občni zbor v Sežani v dvorani Mohorčičeve gostilne 8. ja.

PODLISTEK

Za staro pravo.

Avgušt Senoa: Seljaška buna. — Zgodovinska povest iz XVI. stoletja.

Ujetnik se je zdrnil od groze, obupno se je prijel z rokama za prsi, da so verige zavzevale, ter je zamolklo zajetal od bolečine, srda in groze — Bog! Bog! je zaškrilal, »sili živ?«

»Petrovič,« je zapovedal Tahi, »odvedi mi tega gosta v zdojilno sobico, čuvaj ga dobro in zapomni si: Ivan noče od mene ne kaplje, ne mrvice, torej mu ni treba nič dati.«

»Lahko noč, nobilis domine,« se je zahototal Drmač.

Ujetnik se je spustil na kolena in pogledal k nebu, ali orožniki so ga odvedli s silo; gospod Tahi pa je veselo volje odšel gori po stopnicah in je v topli sobi brbljal z gospo Jeleno, ki mu je povedala, da je bil zjutraj pri nji župnik Babič in da je povprašal, kam da je prišel mladi Gjuro Mogač, kajti ljudje da govore za gotovo, da je bil odšel v Kanizo.

»Recite mu, gospa Jelena,« je odgovoril

marja 1920. ob 10 z dnevnim redom: Voštev no-
vega starešinstva; Slučajnosti.

Odborova seja ženske podružnice CMD bo v
ponedeljek, 29. t. m., ob 16 v prostorih Glasbene
Matice.

Angleški in francoski tečaj. V začetku januarja
se odpre večerni tečaj za angleški in francoski
jezik. Otvori se tudi posebni tečaj za čede od 15
do 17. Pouk se vrši potom direktne in praktične
konverzacije ter razumljiv vsakomur. Za ubo-
neje po znižani ceni, in za one, ki so popolnoma
brez sredstev brezplačno. Vpisuje se vsak dan
od 17.30 do 21 v prostorih Glasbene Matice v po-
stopju Narodnega doma, ulica Galati 20, I. nadst.
v hodniku na levo.

Silvestrov večer s petjem, godbo, šalivimi pri-
zori in polnočnim govorom prirode Sentjakobsko
društva v dvorani »Del. kons. društva pri Sv. Ja-
kobu«. Začetek ob 21, vstopnina L 1.50. Čisti do-
hodek je namenjen v dobrodelne namene. — Sent-
jakobski Sokol.

Odpor Sentjakobske mladine, ki je bil na pone-
deljkom sestanku izvoljen, se vabi k seji, ki so
bo vršila jutri zvečer ob 20 v »Del. kons. društvu
pri Sv. Jakobu«.

Tržaško pogrebno društvo pri Sv. Jakobu na-
znanja, da je sklenilo zvišati podpornost na L 30,
kar bo pobrlo radi tega od januarja naprej na ud-
mini namesto L 1 — od vsakega člana L 1.50, kar
naj blagovolijo člani vzeti na znanje.

Arctirana sta bila pred par dnevi Karel Cimoli-
no in njegova ljubica, ker so našli na njunem sta-
novanju v ulici Antonij Pacinotti najrazličnejše
tatinske priprave in nekoliko najnovejšega vlomil-
nega orožja.

Tatvina. V prodajalno festivo Gregorja Zidarja
v ulici Molin a ventu so vdrl neznan tatovi in
ukradli za 5000 lir kave in ginja. Pri Sv. Mariji
Magd. Sp. št. 574 so orožniki aretirali nekoga Ma-
rija Turca, ker so našli na njegovem stanovanju
50 kg kave in nekoliko kg ginja. Smatra se, da je
Turco izvršil tatvino.

Financi strah in tihošapec. Na pomoč »Ve-
nezia« je nesel včeraj Jurij Rionović, star 35 let,
iz Splita, pod pazduho zavoj in hotel iti mimo fi-
nančnega strožnika, ki stoji na nabrežju, ne da bi
mu na njegovo zahtevo pokazal, kaj ima v zavoju.
Ker mu finančni stražnik ni dovolil iti v mesto,
je skočil Rionović na stražnika Ivana Selca in ga
hotel poriniti v morje. Vnela se je zanimiva
borba, v kateri je zmagal stražnik, ki je bil precej
popraskan po obrazu, in dal aretirati Splitčana. V
zavoju je imel 2 kg finega tobaka. Rionović trdi,
da ga je stražnik ušil.

Rop v ulici Solitario. Ko se je enčeti Josip Bres-
san, star 70 let, vračal domov v ulico Solitario
19, sta skočila iz neke veže v omenjeni ulici 2 lo-
pova proti njemu in ga vrgla na tla; prvi mu je
zamašil usta z roko, drugi pa mu je vzel iz žepa
bistrico, v kateri je Bressan imel 1300 lir. Nato sta
ga lopova pretepla in odšla. Bressan se je vzdignil
in šel na bližnjo postajo javit to, kar se mu je
prigodilo.

Oblastveno postopanje se je uvelo proti 27 hi-
šnim lastnikom, ki so bili naznanjeni, ker niso bile
veče in stopnice v njihovi hišah razsvetljene;
naznanjena je bila tudi uprava državnih železnic
zaradi nerazsvetljenih vež v hišah v ulici Ed.
d'Amicis št. 2, 4, 6, 8, 10, 12 in 21 in v ulici Grola-
mo Muzio št. 1, 3, 5 in 7.

Porotno sodišče.

Tat v mreži.

Josip Tarabochia iz Malega Lošinja se je moral
včeraj zagovarjati zaradi tatvine, ki jo je izvršil
dne 28. avgusta t. l. okoli 3 zjutraj v skladišču
Antura Levi-Minzi v ulici Porporela.

Orožniki, ki so šli takrat službu mimo skladi-
šča, so zapazili, da so vrata v skladišču odprta.
Policali so lastnika, ki je ugotovil, da so ga ob-
skali tatovi, ki so mu odnesli iz skladišča precej
blaga. Tatov ni bilo več v skladišču, in g. Levi-
Minzi ni ostalo drugega, nego urediti razmetane
zaboje, vrvi in drugo blago in pri tem z žalostjo
ugotoviti, da mu manka 800 lir, ki jih je imel v
blagajnici, in za 2097 lir blaga. G. Levi-Minzi je
ravno premišljeval, kako bo zopet dobil vse one
vrvi in mreže, ki mu jih je oni drznež odnesel, ne
da bi ga prej vprašal za dovoljenje, — ko je za-
šel v skladišču nekak šum in v istem hipu videl
neko postavbo, ki je planila proti izhodu in izginila
v noč. Levi-Minzi je skočil na ulico in jel kričati
na vso moč, naj se vendar kdo usmili in ustavi
tatu. Josip Tarabochia (kajti on je bil tista posta-
va) pa jo je brisal po ulici, kakor bi ga lovil sam
hudob. Ustavil se je šele — v rokah dveh orožni-
kov, ki sta ga čakala za vogalom.

Na predsedniško vprašanje, ali se prizna kri-
vega, je Tarabochia priznal, da je kriv, toda pri-
pomnil je da odgovarja samo za 410 lir in svečeni
vrvi. Pripovedoval je nato o svoji minulosti in o
svetlih, zaradi katerih je postal v oni usodni
noči 28. avgusta prvi tat. Bil je vojak pri avstro-
ogrski mornarici v Puli, pozneje mornar v Rusiji
in ko se je povrnil domov, ni našel nikjer dela.
Živeti pa je moral na kak način s svojo staro ma-
terjo (oče mu je že zdavnaj umrl). Ko je tako o-
bupan šel po nekoč po ulici, je srečal dva vojaka,
ki sta ga vprašala, ali bi jim hotel pomagati pri
nekem »delu«. Vedel je takoj, za kakšno »delo«
gre, toda misel na staro mater, ki ga čaka lačna
doma, ga je spravila v tak obup, da je sprejel po-
nudbo. Spravil se so na Levi-Minzijsko skladišče.
Njegova soproga sta ostala zunaj, on je moral de-
lati. Ko so prišli orožniki, sta oba zbežala in ga
pustila samega. V smrti strahu se je — zavil v
mrežo in se skril v kot. Čakal je dolgo odrešitja,
a ker je videl, da Levi-Minzi se večno ne neme-
rava zapustiti skladišča, čeravno se je začelo že
skoraj daniti, se je počasi odvil in jo pobrisal. Bil
je pa tako nesrečen, da je na svojem begu zadel
naravnost v orožnik, kateri je dal krivo ime,
ker ni hotel, da bi njegova uboga mati izvedela,
da ej njen sin tat. Denar, 410 lir, je nameraval
povrniti lastniku, toda v zeporu mu ga je nekdo
ukradel. Kar se pa tatvina tiče, izjavlja, da obža-
ljuje svoj čin, in zagotavlja, da je naredil ta korak
v skrajnem obupu.

Zaslišan je bil lastnik skladišča, g. Levi-Minzi,
ki je izjavil, da ne zahteva odškodnine, a nato se
je prečitala izjava orožnika Karla Domitčiča, ki
se sedaj nahaja na Reki.

Bratitelj dr. Zennaro je naglašal obupni položaj
obtoženca in proš porotnike, naj sodijo blago.

Na podlagi porotniškega pravoreka je bil obto-
ženec obsojen na 10 mesecev zapora.

Književnost in umetnost.

»Deseti brat« je na sv. Stefana dan napolnil
gledališče do zadnjega prostora. Ta razveseli-
vi pojav ima svoj vzrok nekoliko v stari tradi-
ciji, da si ta dan marsikdo »privoščil lukusa«
pogledati v gledališče; deloma tiči vzrok tudi
v priljubljenosti ljudskih iger. Ta okus našega
ljudstva je razumljiv, kajti nobena drama, no-
bena komedija se ni letos na našem odru tako
vsestransko dobro izvajala kot »Deseti brat«.
Medtem ko smo videli izstopati v drugih dra-
mah najmanjše scenične pomankljivosti kri-
čeče in tako vidno, da jih je tudi lahek zapazil,
je dobra igra v »Desetem bratu« sknila vse
vsestranske nedostatke, tako, da bi še strokov-
njaka premotilo.

G. Silo je bilo veselje gledati in poslušati.
Njegov Krjavelj spominja sicer Verovška, a
podobnost je tupa tako lepa, da tiči že v
tem umetniški užitek. Tudi g. Teržič v Martinu
nas je spominjal na Skrbinska, a vidi se temu
je imela njegova igra veliko priznanja vredne
samostojnosti. G. Boleslavski izoboren v Dolefu.
Posebno je ugajal v mimični igri, med petjem
v gostilni in v samogovoru v tretjem dejanju.
G. Požarjev Krivec je bil tudi tip sam zase. Že
pri vstopu v gostilno, ko je dvignil klobuk za
spoznanje z glave, je povsem karakteriziral
svojo ulogo. Požarjeva komika je zrastle na Po-
žarjevem zelniku; in v tem tiči njegova vred-
nost. G. Mikolič je bil lep, simpatičen Lovro,
g. Šimenc dober gostilničar. Manica (gdč. Kra-
ljeva) je bila predeklamatorična in prehladna
v govorjenju. V prvem dejanju je bila zaradi nje
ljubinska scena, premalo topla in premalo na-
ravna. Ko so Lovra aretirali, je kazala prema-
lo razburjenosti. Gdč. Kraljevi se mi zde ka-
rakterne uloge bolj prikladne. Boljša ljubinka
je bila gdč. Mezgečeva. Istotako gdč. Voukova
v Neži. Le zakaj govori s tako višino v glasu?
Ostali v splošnem dobri. Le lovska scena in
scena s sodnikom v zadnjem dejanju bi bili
lahko boljši. Gornik se je zgenil ni, ko mu je
Manica razkrila, da ljubi Kvasa. Čitanje Piska-
vega pisma je bilo piškavo.

Narodne pesmi (razen »En starček«) bi bolj
vplivale, ako bi se ne izumetile. Narodna
pesem je lepa, ako jo zapojemo res tako, kakor
jo poje narod.

Popoldne se je ponovil »Ekvinokcij«. To
dramo je prevela gdč. Hočvarjeva, (kar se po-
motoma doslej ni omenilo.) Prevod je dober.
R.

Gospodinski koledar, ki ga je založila knjigarna
Jake Stok, je ravno kar izšel in se dobiva v re-
deni knjigarni. Cena L 4.—. Ta koledar priporo-
čamo našim gospodinjam, ker je res praktično
urejen. Zlasti obili prostor — za vse leto — za
beleške bo dobro došel. Je pa v njem tudi razne
zabavne vsebine, za katero pa moramo, žal, reči,
da ni niti izbrana niti podana najprimernejše. Ona
»humoreska« o »Smuku in njegovem Muku« je na-
ravnost neprebavljiva, jezik pa vobče kar mrgoli
najraznovrstnejših napak, med katerimi ni naj-
manjša »brez da bi«. Koledarji so ravno tisti knji-
ževni proizvodi, ki v največjem številu prihajajo
med narod, in ravno zato je se tem nujneje po-
trebno, da se v takih proizvodih posveča največja
pažnja i vsebini i jeziku. Mislimo, da nam ni treba
poudarjati, da robatot vsebine in na neoklano
ljudsko govorico se naslanjajoča pogrešnost jezika
nista predpogoj za umljivost katerega spisa. In prav

ali ni ravno sedaj se tem nujneje potrebno,
da iz knjig, ki prihajajo med narod in vsaj deloma
nadomestujejo šolski pouk, govori zdrava misel in
čim čistejši jezik? Gospodu založniku zato svetui-
mo najiskrenejše, da v bodoče, ako »Zvezdane-
niso sposobne za to, izreči take stvari v pregled
komu, ki ima kolikor količnega dobrega okusa in ki
tudi pozna naš jezik.

Gospodarstvo.

Kmetstvo razpravljanje, ki se je vršilo minulo
nedeljo v Gropadi, je bilo prilično dobro obiskano.
Strojni tačnik je pozdravil navzoče Gropalce in
Padričarje ter pojasnil veliko važnost čiščenja
travnikov in pašnikov od nadležnega kamenja, ki
prepreča vsako umno kulturo na naših kraških
tleh. Nadalje je govoril o obsežni o poboljševanju
travnikov potom racionalne zmojivosti, o pridelova-
nju in konserviranju znoj kot najvažnejšega čini-
telja za zboljšanje naših kraških tal in naše ži-
vinoreje. Kakor že prej Bazovci in Trebenči, tako
so tudi naši Gropalci in Padričarji izrazili željo,
naj bi se naprosila vlada in magistrat, da bi se
zopet, kakor nekdanj delile podpore za čiščenje
travnikov in pašnikov, in da bi se naši gornji
okolici zopet izročila dela popraviljanja cest,
kakor pod prejšnjo vlado. Ta prošnja da je temboj
utemeljena danes po volji, ko se nahaja naša tr-
žaška okolica v tako obupnem gospodarskem sta-
nu kakor se nikdar poprej. Slaba sta, velikanska
draginja, pomankanje zasluzka v mestu, že obsto-
leči davki na vsako malenkost in oni, ki nas še
čakajo, da bodo uničili vsako možnost kmetova-
nja v tržaški gornji okolici. — Strokovni tačnik je
pomisli, da so vse te neugodne okoliščine, ki
mojdosle neizbežno neugodne dolgoročne vojne, ki
se dajo ublažiti le s pričnim delom, skrbnim gos-
podarjenjem in štedenjem. Treba je torej intenzivneje
delati, več proizvajati in manje trošiti.

Na Kontovetu bo kmetstvo razpravljanje na no-
vega leta dan ob 16. v prostorih Gospodarskega
društva.

Poziv na novoletna voščila.

Prosim vse naše cenjene inšerente, štatalje
in sploh vse one osebe, ki želijo uvrstiti v našem
listu NOVOLETNO VOŠČILO, za dan novega
leta, naj se pravočasno javijo ustmeno ali pisмено
podpisano, ker prekasne naročbe ne bomo spre-
jemali ako ne bomo imeli prostora v listu. —
Novoletno voščilo za 1. januar 1920. v obliki vi-
zlitke stane 15 Lir. Inšer. oddelek Edinosti.

ŽIVNOSTENSKA BANKA

PODRUŽNICA V TRSTU

Ulica Ponterossa vogal ul. Nuova. — Lastna palača.

Delniška glavica in rezervni kapital K. C. št. 225.000.000

Izplačila imajo vsi lastniki in upniki v celoti.

Uradne ure od 9.30-11.30 in 14.30-16

ZAHVALA.

Vsem onim, ki so na katerikoli način izkazali
čast spominu nepozabnega nam

Mihaela Škerka

izrekamo podpisani najtoplejšo zahvalo. Posebno
se zahvaljujemo društvu »Ljudski očere«, železni-
čarjem, sorodnikom in sploh vsem onim, ki so
spremili dragega pokojnika k večnemu počitku.

TRAPROT, 27. decembra 1919.

Zalujoča družina ŠKERK.

MALI OGLASI

se računajo po 10 stot. beseda Najmanjša pristop-
bina L 1.—. Debele črke 20 stot. beseda. Najmanjša
prisvobina L 7.—.

PRODA se hiša v Rožanu »Dodici Moreri« za 4.000
lir. Več se izve pri blagajni kavarne »Commer-
cio«.

SIVILJA se priporoča v mestu in okolici, ul. Bo-
schetto 42, vrata 11.

LEPA, novo zidana vha se proda v Sežani v bli-
žini kolodvora. Zraven je lep vrt in obširno dvo-
rišče. Cene zmerne. Natlačni pogoji se dode pri
Josipu Gruntarju v Smarjah pri Stanjelu.

NEKAJ litrov petroleja in petrolejska peč se pro-
da, ožroma se zamenja za sladkor ali moško pe-
rilo. Pomdube pod »Priloznost« na inš. oddelek
Edinosti.

ABSOLVENTKA slovenske trgovske šole išče
primerne službe v pisarni tudi na tuzi. Pomd-
be pod »Marljivost« na inš. od. Edinosti.

FRANC ROZE, Kazlje št. 42, ima na prodaj eno
leto starega bika, simentske pasme, ki tehtja
nad 240 kg. Cena po dogovoru.

NA PRODAJ je hiša, 3 sobe, kuhinja, klet in vrt.
Naslov pove inš. odd. Edinosti.

KUPUJEM vreče in cumje. Fr. Babič, Molin gran-
de št. 20.

GRAMOFON in harmonika na prodaj. Ul. Ferrie-
ra št. 21, na dvorišču.

STROKOVNJAK pripravlja k sprejemu in odpus-
nim izpitom v vseh trgovskih predmetih. Ponud-
be pod »Redni in vestni učenci« na inš. odd. Edi-
nosti najkasneje do 5. januarja.

ZEMLJIŠČE v bližini Boschetta, pripravno za
stavbe in hiša 6 stanovanj, kuhinja in soba, vrt
se proda po zmernih cenah. Pojasnila ul. S. Cilli-
no 541, pritičje, desno.

SAMO F. PERTOT, urar, ul. S. Francesco 15, II
kupi srebro in zlato po najvišjih cenah.

PRODAJ vršičke belih majhnih klinčkov, več
tisoč, visoko cepljene irte, jablan, dve rumeni
vrtlici s krasnimi kronami, smokve in sajenske
lepih vrst. Nardin, Barkovlje.

KROJAČNICA Avgust Štular ul. S. Francesco
d'Asisi št. 34, III. je edina dobroznana kro-
jačnica v Trstu.

POZOR! Plačam za srebrn denar najvišje cene,
tudi več kot drugi trgovci. Albert Povh, ulica
Manzoni št. 17, vr. 2, pritičje.

SREBRN DENAR kupujem po najvišjih cenah v
vsaki množini. Pridem lahko ponj. Alojz Povh,
Garibaldijev trg št. 3 (prej Barrera).

FOTOGRAFIČNI APARAT, skoro nov, z vsemi
potrebščinami, se proda za 250 lir. Na ogled pri
inš. odd. Edinosti ul. sv. Frančiška št. 20. (B 101)

FOTOGRAF A. JERKIC, Trst, ul. Roma 24, Gorica
Corso št. 36 na dvorišču.

PRODA se ali da v našem posestvu na Krasu pri
Datovljah. Naslov pove inš. inš. odd. Edinosti. (6)

Bratje Gentili in Krizmančič

ul. Mazzini 40 (vogal ul. S. Lazzaro)

Za prihodnjo sezono:

bogata izbor volne-
nega blaga, bart enta
moškega blaga, vol-
nenih odev, zaves in
lastno izdelovanje vatranih odev.

VELIKO SKLADIŠČE KLOBUKOV

dežnikov, belih in pisanih, žepnih
robcev, možkih nogavic itd.

K. CVENKE, Trst, Corso V. E. III. št. 24.

Fotografični atelje Daguerre

Trst, Corso Slav. 36.
Razglednice v platnu. Specializirani: slike v
barvah, fotografirni. Cabinet, viali, povečanja,
reprodukcije vsake vrste. Elekir, razsvetljava.

PEAFF

Singl za življenje in vazo prvi namiki avtorji

Seldel & Neumann in

Singer, Gaat & Gasser

Bogata zaloga vseh pohobitij. Mehanika delavnica za vsako popraviljanje.

Trst, ul. Campanile 19

ZAHVALA.

Za vsestransko izkazano sočutje ob prebriski izgubi našega nepozabnega očeta, tasta,
brata, starega očeta, gospoda

Frančiška Štreklja

izrekamo tem potom svojo najsrčnejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za
ogromno udeležbo pri pogrebu.

Posebno se zahvaljujemo vsem gosp. uradnikom, ki so pokojniku izkazali zadnjo čast.

TRST, 27. decembra 1919.

Družina Štreklj-Marušič.

PREDNOSTNA DARILA

Dišave (parfumi) in mila

Italijanskega in francoskega proizvoda

ÖHLER

Trst, Corso V. E. III., 16

Tekom tega tedna se začnejo

G. PINO, zlatarnica-urarnica

Trst, Corso Slav. 13

Kupujem srebrne krone in
goldinarje po najvišjih cenah.

PLESNE VAJE

v novi dvorani ul. Sanità.

— Dan se pravočasno naznani. —

Za obilno udeležbo se priporoča

VODITELJ

V par dneh

zopetna otvoritev gostilne

Alla Borsa vecchia

z najboljšim prvovrstnim

PIVOM DREHER

Zobozdravniški ambulatorij

prej dr. BODO.

Zobozdravnik dr. E. Clonfero

— in —

dentist Stanko Perhavec

Trst, Trg Goldoni št. 11, II. nadstr.

sprejema od 9 do 12 in od 15 do 19.

Izdiranje zob brez bolečin, zobovja, zlati mostovi

brez neba, reguliranje zob in zlate krone.

Vsa dela se izvršujejo po moderni tehniki.

POZOR!

Plačam za srebrn denar najvišje
cene, tudi večje kot drugi trgovci.
ALBERT POVH, urar ul. Manzoni 17, vr. 2, pritičje.

